

Sensibilització

Educant per al
Desenvolupament

El Govern balear ha implementat durant el curs 2010/11 una experiència pilot d'inclusió de l'Educació per al Desenvolupament en els programes de l'educació formal.

L'Educació per al Desenvolupament (EpD) és "el procés educatiu constant dirigit, a través de coneixements, actituds i valors, a promoure una ciutadania global generadora d'una cultura de la solidaritat compromesa en la lluita contra la pobresa i l'exclusió, així com amb la promoció del desenvolupament humà i sostenible", segons la definició donada per Ortega Carpio i contemplada en l'Estratègia d'EpD de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional pel Desenvolupament (AECID). És en aquesta línia que al Pla Director de la Direcció General de Cooperació de les

Illes Balears 2010-2011 se va establir, com a una de les prioritats en els àmbits d'intervenció, la plena inclusió de l'EpD en els currículums i programes de l'educació formals dins d'un procés de treball efectiu implantat a les aules i centres educatius.

Així, la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, i la Conselleria d'Educació i Cultura, dins l'acord de col·laboració que té per objecte desenvolupar i aplicar programes de sensibilització i educació per al desenvolupament a tota la comunitat escolar han iniciat aquest any l'experiència pilot Educació per al Desenvolupament (EpD) per al curs 2010/2011 en centres docents que ja porten, des d'anys, una trajectòria de treball en aquesta vessant i que, a més, formen part d'una de les xarxes

Diada d'Interculturalitat celebrada el 20 d'abril al IES Emili Darder.

Diada d'Interculturalitat celebrada el 20 d'abril al IES Emili Darder.

d'escoles solidàries de les Illes Balears promogudes pel Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació. Han participat sis escoles de Mallorca d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària: Es Puig (Lloseta), Son Juny (Sant Joan), Melcior Rosselló i Simonet (Santa Maria), Son Ferrer (Calvià), Aula Balear i Emili Darder (Palma).

Els **objectius d'aquest programa** han estat:

Impulsar l'Educació per al Desenvolupament dins el currículum dels centres educatius de les Illes Balears, no en activitats puntuals sinó integrada dins les assignatures.

Potenciar una educació crítica i transformadora en el marc de les competències bàsiques.

Donar suport tècnic i eines per treballar l'Educació per al Desenvolupament als centres.

"Aquest és un projecte a llarg termini que pretén generar eines per treballar la solidaritat, la tolerància i la diferència nord-sud mitjançant materials i activitats pedagògiques útils per al professorat que ajudin a inserir a les aules l'EpD", en paraules de Mercedes Hernando, coordinadora del programa. "És a l'Administració a qui li correspon facilitar aquestes eines per portar a terme una labor que, fins ara, ha estat fonamentat en la decisiva iniciativa del professorat que desitja consolidar una educació cívica que permeti desenvolupar una consciència crítica sobre la realitat mundial d'acord als canvis i nous paradigmes".

Contacontes realitzat per Víctor per al projecte pilot al CP Es Puig, de Lloseta, amb alumnes de primària.

Diada d'Interculturalitat celebrada el 20 d'abril al IES Emili Darder.

Al llarg de l'any s'han realitzat diferents activitats, amb ajudes d'algunes ONGD, per anar consolidant els valors pels quals les escoles han decidit apostar i que es concentren en les següents **línies de treball**:

1.Desenvolupament, globalització, interdependència: comprensió del concepte de desenvolupament i de les seves variables, indicadors i components en totes les seves accepcions, anàlisi de l'evolució històrica del concepte i dels límits de l'actual model de desenvolupament vigent. Comprensió de la dimensió global de les relacions econòmiques,

polítiques, socials, culturals i ambientals a nivell mundial. Comprensió dels conflictes passats i actuals, de les seves causes, formes de prevenció i mediació i del concepte de pau positiva. Inclou les següents temàtiques: lluita contra la pobresa, feminització de la pobresa, impacte ambiental de la pobresa, endeutament, refugiats, construcció de pau, etc.

2.Sostenibilitat econòmica i social:

comprensió dels principis de solidaritat i compromís de l'activitat econòmica, els sectors productius i les empreses en la ciutadania activa, el seu paper en el desenvolupament local i la cohesió com a factor de democràcia i generació de capital social. Comprensió del funcionament del sistema financer i del comerç internacional, dels hàbits de consum insostenibles i de les desigualtats entre països, les fórmules, principis i propostes per corregir-les i la seva història. Inclou les següents temàtiques: comerç just, finances ètiques, agricultura ecològica, responsabilitat social corporativa, etc.

3.Ciutadania global i diversitat:

comprensió de la dimensió ètica d'una comunitat mundial d'iguals, tolerant amb l'enriquidora diversitat interna

Aida Quilcué, líder indígena llatinoamericana en una trobada amb els nens del CP Jaume I de Palma.

i internacional i propostes polítiques per reforçar-les. Inclou a tall d'exemple les següents temàtiques: interculturalitat, estereotips i prejudicis sexistes, diversitat ètnica, cultural i lingüística...

Els centres seleccionats per aquesta experiència pilot han disposat d'assessorament personalitzat i dels materials d'EpD a través de les webs de la Direcció General de Cooperació de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració¹. La conclusió principal en aquest sentit, segons Mercedes Hernando, ha estat "que la integració de l'EpD sostenible a l'escola necessita d'una reflexió profunda sobre el paper de les administracions i un canvi en els programes de formació del professorat; així com la continuïtat i la persistència en l'accionament de programes als centres educatius, l'elaboració de materials, recursos pedagògics i guies didàctiques".

Diada d'Interculturalitat celebrada el 20 d'abril al IES Emili Darder.

En aquest sentit, un dels passos més importants per treballar en l'àmbit de l'EpD ha estat l'elaboració de l'**Estratègia d'Educació per al Desenvolupament de les Illes Balears 2011-2015**². S'ha de tenir en compte que, en el conjunt de la cooperació oficial al desenvolupament, l'EpD és un instrument que té com a objectiu primordial la creació, tant als països del Nord com als del Sud, d'una consciència social compromesa amb l'eradicació de la pobresa i la lluita contra l'exclusió social, amb la defensa del desenvolupament humà i sostenible i amb la promoció de la ciutadania global.

Performance de l'ONG Thakhi-runa "fascista indiferència" a l'Institut Emili Darder.

¹ Catàleg de recursos didàctics de Cooperació: <http://www.recursosdidacticscoop.org/presentacion.php>

² Quadern de Pau i Solidaritat, N° 48: Estratègia d'Educació per al Desenvolupament (Illes Balears): http://issuu.com/acibpublicacions/docs/quadern_n48_pub